

Алла ПЕЧЕНЮК

канд. екон. наук, асистент кафедри економіки, підприємництва,
торгівлі та біржової діяльності,
Подільський державний аграрно-технічний університет,
м. Кам'янець-Подільський

ОБЛІКОВІ ТА ПОДАТКОВІ АСПЕКТИ ВИХОДУ ПІДПРИЄМСТВА ІЗ КАРАНТИННИХ ОБМЕЖЕНЬ

Поступовий вихід із карантинних обмежень потребує створення безпечних умов для всіх учасників виробничого процесу, що формує додаткові витрати засобів захисту, витрат на дезінфекцію, витрат на довозення працівників, надання благодійної допомоги тощо. Уточнення потребують також питання амортизації основних засобів на час вимушеного їх простою. Це вимагає відповідного інформаційно-облікового супроводу працівників економічної служби з метою недопущення помилок у звітності.

Згідно Закону України «Про охорону праці» [1] підприємства, у складі яких є наймані працівники, мають не менше як 0,5% від фонду оплати праці за попередній рік виділяти на охорону праці.

За порушення вартісного ліміту на фінансування охорони праці штрафує Держпраці (ст. 43 Закону «Про охорону праці»). Роботодавця можуть притягнути до фінансової відповідальності. До прикладу, якщо витрати на охорону праці становлять менше ніж 0,5% фонду оплати праці за попередній рік, то передбачаються штрафні санкції 25% різниці між розрахунковою мінімальною сумою витрат на охорону праці у звітному періоді та фактичною сумою цих витрат за такий період, але не більше ніж 5% середньомісячного фонду зарплати за попередній рік

Практика свідчить, що інколи витрати на придбання засобів захисту та витрати на дезінфекцію відносять на адміністративні витрати. Це може порушувати вартісні нормативи ліміту на охорону праці та загрожує підприємству штрафами. Як зазначають експерти, вартість безкоштовно переданих засобів захисту як працівникам підприємства, так і його клієнтам (відвідувачам) відповідно до означеного Закону має включатися до витрат та не оподатковуватися, але для цього підприємству слід передбачити видачу додаткових засобів індивідуального захисту у колективному договорі та видати Наказ щодо забезпечення видачі засобів індивідуального захисту, керуючись встановленими нормами.

Компенсація проїзду до роботи працівникам розглядається як заробітна плата (в частині інших заохочувальних та компенсаційних витрат) та відповідно оподатковується.

Що стосується амортизації основних засобів, які не експлуатувалися під час карантину, то пропонується до розгляду два варіанти: консервацію та простій. При консервації (добровільному виведенні засобів з експлуатації) амортизація призупиняється, при простої – видається Наказ про проведення ремонту чи обслуговування основних засобів, амортизацію нараховують (при цьому зберігається право на податкову амортизацію).

Благодійна допомога [2] відноситься до витрат підприємства, але для корегування фінансового результату слід враховувати кому вона призначена. До прикладу, якщо допомога призначена платнику податку на прибуток чи фізичній особі – фінансовий результат не коригують, у випадку надання допомоги платнику єдиного податку юридичній чи фізичній особі – фінансовий результат збільшують на суму такої допомоги. Варто зазначити, що платників податку на період карантину звільнили від корегування фінансового результату щодо надання допомоги неприбутковим організаціям, зокрема, медичним закладам, але при умові що її метою є запобігання поширення коронавірусу на території України. Означене звільнення діє з 2.04.20 року і до закінчення карантинних заходів.

Наведена інформація лише стисло описує перелік тем та рекомендацій фахівців-експертів щодо облікових та податкових аспектів виходу із карантину.

Перелік джерел інформації:

1. Закон України «Про охорону праці» №2694-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2694-12#Text> (дата звернення: 1.03.2021).

2. Сердюк О. Прибирання, маски, антисептики: як вигідно облікувати «коронавірусні» витрати. Головбух. 2020. №20.

3. Постанова Кабінету Міністрів України «Про запобігання поширенню на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2» від 11.03.2020 № 211.